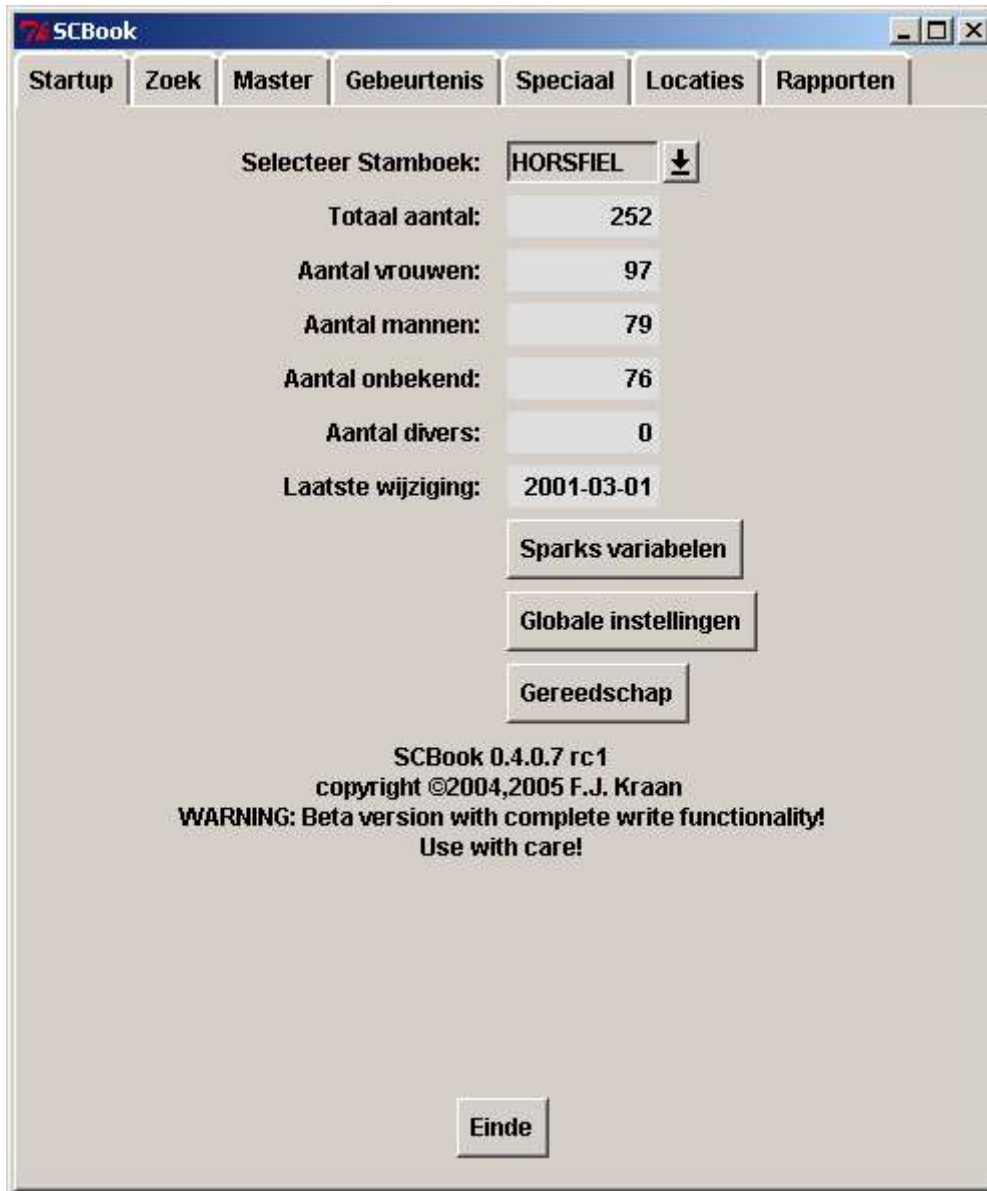

Handleiding SCBook versie 0.4.0.7

Copyright © 2005
Fred Jan Kraan
fjkraan@xs4all.nl
25 november 2005

Inleiding

Deze handleiding voor SCBook 0.4.0.7 beta is zelf ook een beta product en dus niet volledig. Met een beetje geluk zal bij het verschijnen van de éérste definitieve versie van SCBook een betere en completere handleiding beschikbaar zijn.

SCBook 1.0.0.0 was gepland voor eind 2004, maar door onvoldoende testactiviteit uitgesteld. Huidige planning is eind 2006.

SCBook is, net als Sparks, niet bedoeld voor de administratie van een populatie op één locatie. Hiervoor zijn andere programma's met meer uitgebreide registratie mogelijkheden voor het houden en beheren beschikbaar. SCBook heeft als doel de dieren in het stamboek ne registreren en eventueel analyse mogelijk te maken.

Waarom een stamboek?

Hiervoor zijn een aantal argumenten:

Overzicht van dieren op meerdere locaties

Een tiental dieren kan nog wel handmatig bijgehouden worden, maar een enigszinds levensvatbare populatie ~500 dieren niet meer. En voor een eventuele overdracht naar een andere stamboekhouder of koppeling met een ander stamboek is administratie onontbeerlijk.

Op langere termijn een gezonde populatie in stand te kunnen houden

Om een populatie over langere termijn in stand te houden, zijn zoveel mogelijk onverwante dieren nodig. Literatuur vermeld een minimale effectieve populatiegrootte van 50 dieren [Princée].

Door zorgvuldig kruizen van opeenvolgende generaties kan de genetische variatie maximaal gehouden worden. Programma's zoals GENES en GENEFLOW kunnen gebruikt worden om op basis van Studbook data de beste kweekstrategie te bepalen.

Registratie van bezit (bruikleen)

Naar verwachting zal het ESF in de toekomst meer in beslag genomen dieren ter plaatsing aangeboden krijgen. Een stamboek is erg nuttig voor de administratie van in bruikleen geplaatste dieren. De dieren blijven dus ESF bezit.

Mogelijk in de toekomst: een voorwaarde voor het houden exoten

In de toekomst zou het kunnen dat het houden van exoten gebonden wordt aan strengere maatregelen.

De overheid wil deze maatregelen, meestal uit Brussel, met betrekking tot het houden van exoten uiteraard zo goed mogelijk, maar met de minste kosten uitvoeren. Een particuliere registratie als het ESF kan van dit beleid een onderdeel uitmaken. Zover is het echter nog niet.

Doelstellingen SCBook

Het doel van SCBook (Sparks Compatible studBook) is op basis van de gegevensstructuur van Sparks een gebruikersvriendelijke Windows interface te bieden. Daarnaast moet het meer uitvoermogelijkheden hebben voor rapporen en analyse.

SCBook is voorlopig alleen als beta versie beschikbaar. Dit houdt in dat de basisfunctionaliteit aanwezig is en blijft, maar dat de interface nog kan veranderen en extra opties kunnen komen te vervallen.

Systeemvereisten en installatie

SCBook is geen snel programma. Een moderne PC met veel geheugen en een snelle processor zijn aan te bevelen. Het is ontwikkeld op een 1800 Mhz Pentium 4 systeem met 512 Mbyte RAM. Hierop draait het goed. Op langzamer systemen werkt het wel, maar kan enig geduld raadzaam zijn.

Het programma zelf is ruim 2 Mbyte groot. Een scherminstelling van 1024 bij 786 is raadzaam. De meeste schermen passen op 800 bij 600. Voor het hoofdscherm alleen met de '**Meer knoppen**' (Globale Instellingen) optie uit.

SCBook is nog geen compleet programma, maar blijft voorlopig afhankelijk van Sparks. Een ESF-sparks installatie is dus noodzakelijk. Voor dagelijks gebruik is Sparks echter meestal niet nodig.

Schermonventies

Velden:

Velden komen in twee typen voor; normaal en alleen-lezen. De alleen-lezen velden geven aan waarop de andere informatie op het scherm betrekking op heeft of gegevens van algemene aard. Voorbeelden zijn de stamboeknaam op het **Master** scherm of stamboek-naam en -nummer op **Gebeurtenis** en **Speciaal** scherm. Of de statistieken op het **Startup** scherm.

Muistoetsen:

SCBook vrijwel geheel te bedienen met de linker muistoets. De enige uitzondering is het de-selecteren van een regel in lijsten zoals op het **Gebeurtenis** scherm, **Speciaal** scherm, **Select locatie** scherm en **Select specimen** scherm. De-selectie gaat met de rechter (en eventueel middelste) muistoets. Dit is vooral van belang in combinatie met de **Edit/nieuw** toets. Met een selectie wordt het geselecteerde gecopiëerd naar het formulier, zonder selectie wordt het formulier schoongemaakt.

Toetsen:

De toets **Vastleggen** slaat, na controle, de inhoud van het formulier op in de database. Als bij controle blijkt dat de inhoud onvoldoende is, wordt er niet opgeslagen. Het bewaren geldt alleen voor het huidige scherm. De toets **Negeer** verlaat het huidige scherm zonder op te slaan en springt terug naar het opstartscherm. Alle veranderingen sinds de laatste keer **Vastleggen** worden dus niet bewaard.

Datumvelden:

Vrijwel alle datumvelden zijn zelfinvullend, maar vullen dan wel de huidige datum in.

De datum bestaat altijd uit acht cijfers en twee streepjes. In het datum formaat veld wordt de huidige notatiewijze aangegeven. Het is mogelijk de streepjes bij het invoeren weg te laten, deze worden automagisch ingevoegd. Wel is een 'voorloop nul' altijd noodzakelijk, want het programma kan niet weten of 2000111 nu 2000-01-11 of 2000-11-01 betekent. Het datumformaat kan in de globale instellingen gewijzigd worden. mogelijke formaten zijn YYYY-MM-DD, DD-MM-YYYY en MM-DD-YYYY. Dit formaat wordt in het hele programma gebruikt met uitzondering van de rapporten.

Opstartopties en gebruiksmodi

SCBook kent twee opstartopties:

-d

De **-d** optie drukt debug informatie af in het console. Erg handig tijdens de ontwikkeling, maar het maakt het programma trager.

-r

De **-r** optie zet de het programma in de 'read-only mode'. Met deze optie kan deze beta versie van SCBook alleen lezen van de Sparks tabellen. Dit is voldoende voor het maken van rapporten, terwijl de gegevens niet in gevaar komen, hetzij door bugs, hetzij door bedieningsfouten.

Met de **-r** optie zijn de Sparks tabellen veilig, maar SCBook kan wel schrijven naar de anoniemlijst, STUDBOOK.INI (de gegevens uit Sparks), de registry en de rapporten. Registry entries worden geschreven naar HKEY_CURRENT_USER\Software\Electrickery\SCBook\.

De weggeschreven registry gegevens zijn het huidige stamboek (bij wijziging stamboek) en de gegevens van het **Globale instellingen** scherm (bij klikken op **Bewaar**).

De **-r** optie kan worden toegevoegd aan het opstarten door de snelkoppeling aan te passen:

- klik met de rechter toets op het icoon.
- kies Eigenschappen in het menu
- Kies het blad 'Snelkoppeling' van het scherm Eigenschappen
- Voeg ' **-r** ' toe aan het einde van de regel 'Doel:' (spatie, min, r)

Het resultaat ziet er ongeveer zo uit:

```
"C:\Program Files\Electrickery\SCBook\SCBook.exe" -r
```

- Kies OK om het scherm te sluiten

Twee gebruiksmodi zijn beschikbaar:

- **Basis**
- **Uitgebreid**

De idee achter deze twee modi is dat er twee typen gebruikers zijn; de beginner of af-en-toe gebruiker en de meer ervaren gebruiker.

Waar de éérste een zo eenvoudig mogelijke bediening wil, heeft de tweede er behoefte aan efficiënter te kunnen werken, ook als dat ten koste gaat van de overzichtelijkheid. Functioneel is alles mogelijk in beide versies.

In de basis mode is het aantal knoppen en velden tot een minimum beperkt. De uitgebreide mode heeft meer knoppen en mogelijkheden die sneller werken mogelijk maken. Tevens zijn in deze mode wat velden zichtbaar waarvan in Sparks het gebruik al ontraden werd.

Deze handleiding beschrijft voornamelijk de Basis mode.

Omschakeling van mode is mogelijk met de '**Meer knoppen**' check box op het **Globale instellingen** scherm. De wijziging wordt pas van kracht na **Bewaar** en het opnieuw opstarten van SCBook. Met de '**Meer knoppen**' optie aan, past het hoofdscherm niet meer op een scherm van 800x600 pixels.

Wat hoort er in een stamboek?

In feite zoveel mogelijk informatie. Op korte termijn is registratie van alle dieren die deelnemen aan het in stand houden van de soort in gevangenschap het doel. En dan inclusief de al bekende verwantschappen. Op basis van deze informatie kunnen dan de meest optimale kweekgroepen worden samengesteld. Voor de kweek van volgende generaties kan de combinaties met de minste inteelt bepaald worden. Studbook biedt hiervoor een interface met de Genes en PM2000 programma's.

herkomst (wildvang/nakweek)

geboortedatum en plaats

afstamming (voor-ouderdieren)

verleden (waar was het dier, wanneer, eerdere kweekresultaten)

identificatie (foto's, chips, omschrijving, naam)

gegevens stamboekdeelnemer of **houder** (naam, adres, woonplaats)

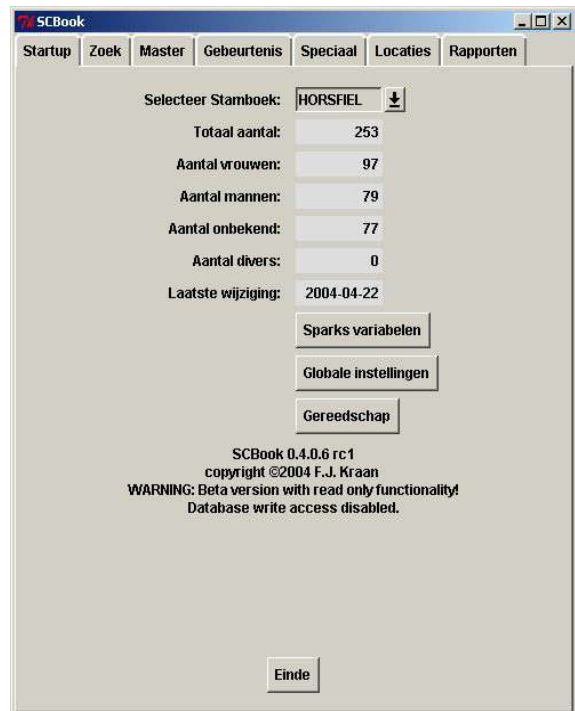
Hoofdscherm

Het SCBook hoofdscherm heeft een aantal functies:

- kiezen van een stamboek
- koverzicht van basis-statestieken van het huidige stamboek
- toegang tot de algemene stamboekgegevens (Sparks variabelen)
- toegang tot de algemene instellingen (Globale instellingen)
- toegang tot de extra functionaliteit (utilities)
- informatie over de huidige versie en functionaliteit

Volgorde van invoeren

In tegenstelling tot Sparke en Sebag Studbook is het mogelijk tijdens de invoer van een dier een nieuwe locatie (houder-adres) toe te voegen.

Locaties (Wijzig instituten)

Dit zijn de naam en adresgegevens van de stamboekdeelnemers, de houders of kwekers van de dieren. Het is van belang deze ingevuld te hebben voor aan het invoeren van dieren begonnen wordt.

De 'Instituut Code' moet eenmaal goed ingevoerd worden, en kan daarna vergeten worden, de 'Mnemonic' is wat ingevuld moet worden als 'Locatie' ophet gebeurtenis scherm.

De Instituut Codes die ISIS gebruikt in Sparks bestaan allemaal uit negen cijfers. Om verwarring te voorkomen, bevatten ESF Instituut Codes letters. SCBook vult een ingevoerde Instituut Codes aan met nullen tot negen tekens.

De meeste velden spreken voor zich. De Mnemonic verschijnt in rapporten. De meeste houders/eigenaren in ESF bestanden zijn geen Isis lid.

Een **Synoniem** is een andere naam voor een bestaande locatie. Die bestaande locatie moet worden ingevuld bij **Instituutnaam**.

Een **Synoniem** slaat alleen de

Instituutcode, **Mnemonic** en **Instituutnaam** op.

Op anoniemlijst geeft de mogelijkheid om de Mnemonic in het stamboekrapport te vervangen door een code.

Van **Locaties** met dit veld aangevinkt wordt de **Mnemonic** op een lijst **AnonLocations.txt** gezet. Als op het Rapport scherm de optie **Gebruik anoniemlijst** is aangevinkt, zal de Mnemonic vervangen worden door een code met de vorm 'ANnnnnnn', waarbij **nnnnnn** een oplopend getal is. Voor iedere locatie wordt een unieke code aangemaakt, zodat elke locatie toch uniek identificeerbaar blijft op het rapport.

The screenshot shows the 'SCBook' application window with the 'Locaties' tab selected. The form contains the following data:

Instituutcode:	KRAAN3000	☐ Isis lid
Mnemonic:	KRAAN30	Edit/nieuw ☐ Synoniem
Instituutnaam:	F.J. Kraan	
Adres:	Burgemeester Hoffmannplein 31e	
Stad:	Rotterdam	
Provincie:		
Land:	NL	
Postcode:	3071 XC	
Telefoon:	010 4146215 / 06 235	
Fax:		
Email:	fjkraan@xs4all.nl	
	☐ Op anoniemlijst	

Buttons at the bottom: Verwijder, Negeer, Vastleggen.

Master record

Dit bevat de volgende gegevens van het in te voeren dier:

- geboortedatum
- geslacht
- afstamming (stamboeknummers ouderdieren)
- opvoedingswijze
- (eventueel) overlijdensdatum

Deze data is dus vrij statisch, en verandert zelden na het invoeren.

Bovenaan staan de huidige stamboeknaam en het hoogst voorkomende stamboeknummer.

Edit/nieuw:

De knop **Edit/Nieuw** heeft een meervoudige functie, afhankelijk van de inhoud van het Stamboek nummer veld:

- als een bestaand nummer is ingevuld, zullen de bestaande gegevens van het dier in de Master, Gebeurtenis en Speciaal velden ingevuld worden.
- als een niet bestaande nummer is ingevuld, zullen de Master, Gebeurtenis en Speciaal velden gewist worden.
- als het stamboek nummer veld leeg is zal het eerstvolgende niet gebruikte nummer ingevuld worden. De Master, Gebeurtenis en Speciaal velden zullen gewist worden.

Edit/nieuw zal altijd 1 + het hoogst voorkomende nummer invullen. Lagere nummers kunnen nog wel ongebruikt zijn. Met de 'Toon alle' toets worden de gebruikte nummers getoond. Eventueel ongebruikte nummers kunnen altijd handmatig ingevuld worden.

The screenshot shows the 'SCBook' application window with the 'Master' tab selected. The main form is titled 'Edit/nieuw' and contains the following fields and controls:

- Stamboek:** HORSFIEL
- Hoogste nummer:** 253
- Stamboeknummer:** 21 (with an 'Edit/nieuw' button and a 'Toon alle' button)
- Geslacht:** man (dropdown menu) and a 'Hybride' checkbox
- Geboortedatum:** 1965-09-01 (with a 'yyyy-mm-dd' template and a 'jaar' dropdown menu)
- Geboortetype:** wild (dropdown menu)
- Moeder:** WILD (with a 'Toon alle' button)
- Vader:** WILD (with a 'Toon alle' button)
- Opvoeding:** ouder (dropdown menu)
- Globaal beheersplan**
- Overcompleet**
- Updated:** 2004-02-15
- Buttons at the bottom: **Verwijder**, **Negeer**, and **Vastleggen**

Toon alle:

De **Toon alle** toets zal het **Selecteer specimen** scherm tonen. Hierop kan op basis van de algemene kenmerken een specimen worden geselecteerd. De gegevens worden dan naar het **Master, Gebeurtenis** en **Speciaal** scherm gecopiëerd.

Geslacht:

Meestal man, vrouw of onbekend. Andere mogelijkheden zijn tijdelijk en definitief onvruchtbaar gemaakte dieren en abnormaal. Voor de statistiek telt ONBEKEND als 50% man en 50% vrouw. Pas uitgekomen/geboren jongen kunnen voorlopig als onbekend worden geregistreerd en later gewijzigd.

Geboortedatum:

Zo nauwkeurig mogelijk. bijvoorbeeld ergens in 2000: 2000-07-01, +/- jaar.

De schattingsnauwkeurigheid kan exact, per dag, maand, jaar, meerdere jaren (0-9) opgegeven worden, of eventueel onbekend zijn.

Geboortetype:

Kies tussen gevangenschap, wild of onbekend.

Vader / Moeder Stamboeknummer:

Als de ouderdieren niet bekend zijn, bijvoorbeeld omdat ze deel uitmaken van een kweekgroep, is de eenvoudigste oplossing 'UNK', ofwel onbekend op te geven. Ouderdieren uit het wild kunnen aangegeven worden met WILD. Voor

nakweek van een bekende groep is er een betere oplossing: 'MULT' en dan bij de Speciale Data de lijst van mogelijke ouderdieren op te geven (Sire Taxon en Dam Taxon). Eventueel nader onderzoek naar de verwantschap kan dan tot die dieren beperkt blijven.

Voor dieren met een gemeenschappelijke herkomst kan een variatie gebruikt worden: UNK1, WILD2, MULT1, MULT2, enz. Er is een belangrijk verschil voor de analyse: dieren met UNK, WILD en MULT als ouders worden als onverwant beschouwd, maar alle dieren met bijvoorbeeld UNK1 als ouder zijn wel verwant. Let dus wel op welke UNKs er al gebruikt worden.

Dus in toenemende bekendheid van herkomst:

UNK, UNKn, WILD, WILDn, MULT, MULTn, stamboeknummer.

Opvoeding:

De opties zijn 'hand', 'ouder', 'foster', 'kolonie' en 'onbekend'.

Global beheersplan:

Is dit dier beschikbaar voor het kweekplan. Meestal wel, anders zou invoeren in het stamboek niet zo zinvol zijn. De analyse software kijkt naar dit veld. Alleen dieren met deze optie worden meegenomen in de analyse.

Overcompleteet:

Typisch een optie voor dierentuinen. Te gebruiken om aan te geven dat een dier niet tot de kern van de kweekgroep behoort.

Verwijder:

De **Verwijder** toets zal proberen het dier te verwijderen. Ter beveiliging kan dit alleen als er geen gebeurtenissen en speciale data voor het dier bestaan. Deze moeten dus eerst verwijderd worden.

Gebeurtenis Data

Dit gedeelte van Studbook bevat de geschiedenis van een dier. Het is van belang om zo veel mogelijk van de bekende gegevens in te voeren, om zo veel mogelijk de geschiedenis van dit bepaalde dier vast te leggen, omdat niet geregistreeerde informatie vroeg of laat zoekraakt.

Bovenaan staan het stamboeknummer van het geselecteerde dier en de naam van het stamboek waartoe het behoort. Het grootste deel van de bovenste helft bestaat uit de lijst met gebeurtenissen van het geselecteerde dier.

De knop **Kopieer/nieuw** vervult een dubbelfunctie; met een gebeurtenis geselecteerd wordt deze naar het formulier in de onderste helft van het scherm gecopiëerd.

Zonder een selectie wordt het formulier schoongemaakt. Met de rechter muistoets wordt een selectie ongedaan gemaakt. De combinatie van **Gebeurtenistype** en **Gebeurtenisdatum** moet uniek zijn. Dus twee verhuizingen op één dag zijn niet mogelijk.

De **Verwijder** knop zal de geselecteerde gebeurtenis verwijderen. De **Verwijder** knop zal de geselecteerde gebeurtenis verwijderen.

Let op: de gebeurtenis wordt meteen verwijderd, er is geen **Vastleggen** toets meer nodig.

Gebeurtenis	Locatie	Datum
wildvangst	WILD	1965-09-01
verhuizing	KRAAN30	1992-09-01

Gebeurtenistype: verhuizing
Locatie: KRAAN30
Local ID: HAAST
Gebeurtenisdatum: 1992-09-01 +/-: exact
 Uit stamboek

Gebeurtenis Type:

De belangrijkste zijn geboorte, wildvangst, verhuizingen en overlijden. Geboorte of wildvang moet verplicht met de eerste invoer ingevuld worden. Andere nuttige opties zijn kweekleen (dier blijft eigendom voorgaande eigenaar en verhuis fysiek naar een ander locatie) en eigendom (dier blijft op dezelfde plek, alleen de eigenaar veranderd). De 'Mgmt Plan' en 'Social' variaties zijn voor nakweekprogramma's en worden (nog) niet gebruikt. Bij de keuze 'Overlijden' kan met de knop Codes de overlijdenscondities opgegeven worden.

locatie:

De eerste locatie voor een wildvang dier is 'WILD'. Een alternatief is het invoeren van bekende herkomst-locaties van de soort als locatie, bijvoorbeeld 'Afrika' of 'Algerije'.

Local ID:

Een kort, voor deze lokatie unieke code. Maximaal 6 tekens. Echte identificatiecodes moeten in het Speciaal scherm ingevoerd worden.

Gebeurtenis datum:

De datum van de transaction. Bij +/-: kan de nauwkeurigheid van de geschatte datum opgegeven worden (exact, dag, maand, jaar, onbekend of 1 t/m 9 jaren).

uit stamboek:

Het dier is verloren gegaan voor het stamboek. Gebruik deze optie bij de laatst bekende transfer.

Specials

De belangrijkste toepassing voor specials is de identificatie van dieren. Chipcodes, tatoeages, naam, identificatiebeschrijving (bv. notch id, kerfmarkering van schildpadden), kortom alles dat kan helpen een bepaald dier nu of later te identificeren. Veel typen data zijn voorgedefinieerd, maar er is ook een mogelijkheid tot uitbreiding. Deze typen zijn dan echter wel uniek voor deze stamboekinstallatie.

De minimum set aan specials ligt niet vast, maar zou in ieder geval moeten bestaan uit een vorm van identificatie; '**huisnaam**' en '**identificatie**'. In geval van nakweek zou een '**kwekernaam**' moeten worden ingevuld. Maar belangrijk blijft - hoe meer gegevens, hoe beter - alles wat niet vastligt wordt vergeten. Als er foto's zijn, kunnen deze in digitale vorm aan het stamboek worden toegevoegd (Plaatjes toevoegen)*.

*) De plaatjes zijn bedoeld voor in een rapport. Dit deel is echter nog niet gebouwd.

Bovenaan staan het stamboeknummer van het geselecteerde dier en de naam van het stamboek waartoe het behoort. Het grootste deel van de bovenste helft bestaat uit de lijst met speciale data van het geselecteerde dier.

De knop **Kopieer/nieuw** vervult een dubbelfunctie; met speciale data geselecteerd wordt deze naar het formulier in de onderste helft van het scherm gecopiëerd.

Zonder een selectie wordt het formulier schoongemaakt. Met de rechter muistoets wordt een selectie ongedaan gemaakt.

De **Verwijder** knop zal de geselecteerde speciale data verwijderen.

Let op: de data wordt meteen verwijderd, er is geen **Vastleggen** toets meer nodig.

Speciale Data:

Dit is de lijst met speciale data categoriën. De belangrijste zijn naam, identificatie en eventueel kweker.

Commentaar datum:

Een leeg veld wordt bij het vastleggen automatisch met de huidige datum gevuld.

The screenshot shows the SCBook software interface. At the top, there are menu tabs: Startup, Zoek, Master, Gebeurtenis, Speciaal, Locaties, and Rapporten. Below the tabs, the current stamboek is identified as 'HORSFIEL' with stamboeknummer 21. A table lists special data with columns for 'Speciale data', 'Waarde', and 'Datum'. The table contains the following entries:

Speciale data	Waarde	Datum
ID identificatie	foto	2000-02-20
SF tatoeage	TATTOO	2004-02-14
SN kerf code	NOTCH MARK	2004-02-14
SJ naam	Haast je rep je	2004-11-20

To the right of the table are two buttons: 'Kopieer/nieuw' and 'Verwijder'. Below the table is a form for adding or editing special data. It includes a dropdown menu for 'Speciale data:' with 'SJ naam' selected, a text field for 'Commentaar:' containing 'Haast je rep je', and a date field for 'Commentaar datum:' with '2004-11-20' and a 'yyyy-mm-dd' format indicator. At the bottom of the form are three buttons: 'Plaatjes toevoegen', 'Negeer', and 'Vastleggen'.

Zoek

Het Zoek scherm bied de mogelijkheden te zoeken naar een dier aan de hand van een aantal kenmerken. Dit zijn naast het stamboeknummer de gebeurteniskenmerken **Locatie** en Local ID en de **Special data** kenmerken naam, transponder id, identificatie en kweker. De zoekcriteria zijn vrij breed, zo worden bijvoorbeeld niet alleen de huidige dieren op een locatie gevonden, maar ook de dieren die er ooit op geregistreerd hebben gestaan.

Met de **Zoek** toets wordt de zoekactie gestart. Lijkt er niets te gebeuren, dan is er geen dier gevonden. Wordt het Master scherm zichtbaar, dat is precies één dier gevonden. Voldoen meerdere dieren aan de zoekcriteria, dan wordt in het **Selecteer specimen** scherm de lijst getoond.

Stamboek: HORSFIEL

Stamboeknummer: Toon Toon alle

Local ID:

Locatie: kraan30 Locatielijst

Naam:

Transponder ID:

Identificatie:

Kweker:

Zoek

Negeer

Sparks User defined fields

Deze extra mogelijkheid van Sparks zijn nog niet beschikbaar in Studbook. De velden zijn meer van toepassing voor uitgebreide populatie-administratie dan alleen stamboek gebruik. Voor eenvoudig stamboekgebruik zijn ze te negeren, al is dit de manier om gegevens in te vullen die niet in Specials zijn onder te brengen.

Voor complexe stamboeken met meerdere ondersoorten is het mogelijk deze in de 'User defined fields' te specificeren. Bij de analyse is het mogelijk om op basis van dit veld een deel van het gehele bestand te gebruiken. Maar binnen ESF verband zal het meestal verstandiger per ondersoort een eigen stamboek op te zetten.

Rapporten

Drie typen rapporten kunnen worden aangemaakt. Dit zijn **Rapport op locatie**, **Stamboek rapport**, **Rapport op specimen**.

Rapport op locatie

Locatie - indien ingevuld, wordt alleen een rapport voor deze locatie gemaakt. Als het veld leeg blijft, wordt van alle locaties een rapport gemaakt.

inclusief complete locatiegegevens - indien aangevinkt, worden meer adresgegevens toegevoegd.

inclusief overleden dieren - indien aangevinkt, worden ook de dieren toegevoegd die op deze locatie overleden zijn.

Stamboek rapport

inclusief overleden dieren - indien aangevinkt, worden ook de dieren toegevoegd die op deze locatie overleden zijn.

gebruik anoniemlijst - indien aangevinkt, worden de locaties die in het Locaties scherm met '**Op anoniemlijst**' zijn aangevinkt, anoniem opgenomen, dus met een code, bv. 'AN000001'.

Rapport op specimen

Stamboeknummer - indien ingevuld, wordt alleen een rapport voor dit dier gemaakt. Als het leeg is wordt van alle dieren een rapport gemaakt.

inclusief overleden dieren - indien aangevinkt, worden ook de dieren toegevoegd die op deze locatie overleden zijn.

SCBook

Startup Zoek Master Gebeurtenis Speciaal Locaties Rapporten

Stamboek: HORSFIEL

Rapporteer per locatie Locatie: KRAAN30 Toon alle

Stamboek rapport

Rapport op specimen Stamboeknummer: Toon alle

inclusief complete locatiegegevens

inclusief overleden dieren

gebruik anoniemlijst

Tekst bestand (Sparks)

RTF bestand (Word)

HTML bestand (browser)

Negeer Aanmaken

Bestandstype aanmaken

- Tekstbestand
Dit is vergelijkbaar met de Sparks rapporten. Het rapport wordt getoond in Kladblok.
- RTF bestand
Dit bestandsformaat is compatibel met Microsoft Word. Het rapport wordt getoond in Wordpad of Word.
- HTML bestand
Dit bestandsformaat is geschikt voor Web-browsers. Het rapport wordt getoond in de standaard browser (meestal Internet Explorer).

Het rapport wordt aangemaakt met per dag een aparte filenaam. Als er meer rapporten op een dag gemaakt worden, moeten ze met een andere filenaam weggeschreven worden.

Aanmaken

Deze toets start het aanmaken van het rapport. Voor grote stamboeken kan dit even duren. In de velden **Locatie** en/of **Stamboeknummer** is de voortgang te zien.

Configuratie

Via de knop Systeemconfiguratie op het hoofdscherm zijn een paar algemene instellingen mogelijk.

Selecteer Sparks folder

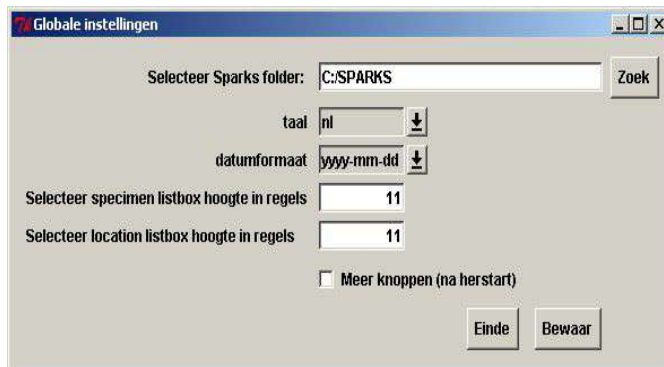
De folder waar de stamboek data geplaatst wordt. De standaard is "C:\Sparks\".

Taal

Spreekt voor zich.

Datumformaat

De mogelijk invoerformaten zijn "YYYY-MM-DD", "DD-MM-YYYY" en "MM-DD-YYYY". Bij elk datuminvoveld wordt het ingestelde formaat getoond. Het is mogelijk de tussenstreepjes weg te laten tijdens het invoeren, die worden dan automatisch ingevoegd. Een "voorloop-nul" is wel verplicht ("2" moet zijn "02").

Selecteer specimen listbox hoogte in regels & Selecteer locatie listbox hoogte in regels.

Omdat het (nog) niet mogelijk is de hoogte van de listbox met de muis in te stellen kan de grootte hier aangepast worden. De standaard is 11 regels.

Sparks variabelen

Het scherm Sparks variabelen bevat de gegevens over de diersoort die wordt geregistreerd en gegevens van de administrator. Deze gegevens worden gebruikt in de rapporten. In tegenstelling tot de normale stamboekdata worden deze gegevens door Sparks niet in een tabel opgeslagen maar in een speciaal bestand. Dit bestand is echter niet eenvoudig te onderhouden, dus worden de gegevens opgeslagen in een speciaal configuratiebestand *STUDBOOK.INI* in de stamboek directory. Bijna alle gegevens uit het Sparks bestand zijn echter wel te importeren met de **Importeer SPARKS variabelen**. De uitzondering is momenteel de incubatietijd.

De toets **Vastleggen** schrijft de huidige inhoud van het formulier naar het bestand. De naam en een groot deel van de structuur van dit bestand is gelijk aan dat geproduceerd door Sebag Studbook.

Utilities

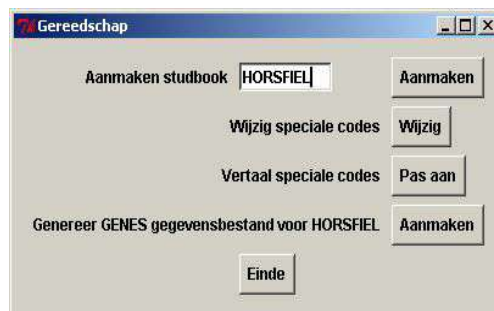
Het **Utilities** scherm bevat de extra functionaliteit die elders geen plaats heeft. Deels zijn het experimentele mogelijkheden die nog zullen veranderen.

Aanmaken stamboek

Deze optie maakt een stamboek aan met de opgegeven naam.

Wijzig speciale codes

Deze knop opent de editor voor de speciale codes. Hierin kan de omschrijving van bestaande codes worden aangepast of nieuwe codes toegevoegd. Zelf toegevoegde codes zijn echter niet bruikbaar op andere SCBook of Sparks installaties.

Pas OWN.DBF aan met standaard teksten voor huidige taal

Sebag Studbook introduceerde een tabel met vertaalde Speciale Codes. Bij omschakeling van taal blijft deze tabel ongewijzigd. Deze optie vervangt alle beschrijvingen van voorgedefinieerde codes door de standaard voor deze taal. Eventueel zelf gedefinieerde codes blijven behouden, maar worden niet vertaald.

GENES Interface

Deze knop maakt in de folder van het huidige stamboek een bestand EXCHANGE.DBF aan. Dit bestand kan door Genes en PM2000 worden gebruikt voor analyse doeleinden. Deze versie van SCBook maakt alleen de data voor de genetische analyse aan, niet die voor demografische analyse.

Meer vragen, onduidelijkheden of omissies? Kijk op <http://electricrky.xs4all.nl/scbook> voor de meest recente versie van dit manual of email: fjkraan@xs4all.nl

Deze versie: 2005-11-25

Appendix 1

Korte beschrijving extra functies 'Meer knoppen'.

Het doel hiervan is wat ambigue. Aan de ene kant de argeloze gebruiker beschermen tegen te veel knoppen, aan de andere kant 'debug'-achtige zaken wegwerken.

Master:

- een checkbox Hybride. Dit veld is aanwezig in de tabel maar wordt door Sparks niet gebruikt, ook niet voor de analyse.
- een 'Toon alle' knop voor de vader en moeder van het dier.

Gebeurtenis:

- twee alleen-lezen checkboxen Fysiek en Eigenaar. Deze zijn geïntegreerd in de event types 'kweekleen' en 'eigendom'.
- Een alleen-lezen veld 'Verwijderdatum' en een lijstselectie '+/-'. Gebruik hiervan wordt in Sparks ontraden. Het alternatief is 'Uit stamboek', dat gebruik maakt van het zelfde tabel-veld '+/-' (RDATE_EST) met de waarde 'U', onbekend. Het doel is een eventuele waarde die ooit in Sparks is ingevuld zichtbaar kunnen te maken.

Locaties:

- Twee alleen-lezen velden 'Isf_pk' en 'No modify' van de ISISISF tabel met onbekende functie. Sparks bied voor zover bekend niet de mogelijkheid deze te bekijken of wijzigen.

Gereedschap (utilities) :

- Verwijder stamboek. Deze knop gooit alle stamboek tabellen weg. Geen weg terug. De locaties die gelden voor het stamboek blijven behouden omdat ze in de algemene ISISISF tabel staan die geldt voor alle stamboeken. Het huidige stamboek kan niet verwijderd worden.